

Statens landbruksforvaltning

Norwegian Agricultural Authority

Utenriksdepartementet
NOU2012-2@mfa.no

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00
Telefaks: +47 24 13 10 05
E-post: postmottak@slf.dep.no
Internett: www.slf.dep.no

Org.nr: NO 981 544 315 MVA
Bankkonto: 7694 05 02280

Vår dato: 4. mai 2012
Vår referanse: 201203144
Deres dato: 31. januar 2012
Deres referanse: Turi Bakke
Vedlegg:
Kopi til:

Høring av NOU 2012:2

Det vises til e-post datert 31. januar 2012 om høring av NOU 2012:2. SLF mener utredningen "Utenfor og innenfor" er et nyttig bidrag i forståelsen av forholdet mellom Norge og EU. SLF har vurdert de deler av rapporten som omtaler vårt ansvarsområde, dvs. økonomiske og juridiske virkemidler SLF forvalter og det som omhandler det handelspolitiske, dvs. deler av kap 21.

I hovedsak er det vår oppfatning at området er grundig og objektivt beskrevet. Rapporten som helhet gir etter det vi kan bedømme det samme inntrykket. Vi har derfor bare noen mindre kommentarer og presiseringer til enkeltpunkter i utredningen.

Kommentarer til enkeltpunkter i utredningen

Det vises til utsagnet i strekpunkt to side 645 hvor det hevdes at det er en målsetning med gradvis liberalisering av handelen gjennom artikkel 19 og Protokoll 3. SLF mener at det ikke er et uttalt formål i Protokoll 3 med en gradvis liberalisering av samhandelen. Protokoll 3 har som overordnet formål å la partene føre hver sin landbrukspolitikk, men legge til rette for frihandel utover dette.

For utsagn på side 657, tredje avsnitt under 21.3.1 så gjelder samme betraktning som i avsnittet over. Videre, siste setning i dette avsnittet "Omfanget av avtalene er relativt beskjedent" så reagerer SLF på bruken av begrepet beskjedent og mener det er upresist og burde relateres til en objektiv størrelse. Sett fra landbrukets ståsted har omfanget av avtalene ikke vært beskjedent da det er gitt betydelig økt markedsadgang for EU på landbrukspolitisk sentrale områder som ost og kjøtt.

I avsnitt 4 under 21.3.1 konkluderes det med at økt import fra EU er en utfordring for næringen, men at det er en fordel for norske forbrukere. SLF mener at dette ikke gjenspeiler innbyggernes totale preferanser som for eksempel kulturlandskap, forsyningsikkerhet og mulighetene for produktutvikling i Norge.

I avsnitt 5 under 21.3.1 konkluderes det med at utvikling i WTO har større betydning for handelen med landbruksprodukter mellom EU og Norge enn EØS. I 2011 kom 70 prosent av importen målt i verdi fra EU. SLF mener at man ikke bør undervurdere betydningen av avtaler med en så dominerende handelspartner. Harmonisering av regelverk gjennom det dynamiske EØS-rammeverket har også ytterligere lagt til rette for økt handel.

Gitt mangelen på fremgang i Doha-runden er det dermed ikke nødvendigvis korrekt at WTO er viktigere for handelen mellom EU og Norge enn EØS. I tiden fra 1994 har WTO avtalen sett fra norsk side påvirket landbrukspolitikken på internstøttesiden og lite på handel. SLF er likevel enig i at en potensiell ny avtale vil ha stor betydning.

Teksten i avsnitt 3 under 21.3.2 kan gi inntrykk av tollkvotene er gjensidige og likeverdige for begge parter. SLF vil presisere at totalt sett har EU fått nesten tre ganger flere kvoter inn til Norge enn Norge har fått inn til EU i avtalene fra 2002 og 2010. Vi bemerker også at gjennomsnittlig utnyttelsesgrad på kvotene inn til Norge er over 80 prosent mens gjennomsnittlig utnyttelsesgrad for kvotene inn til EU er på under 2 prosent når man holder ostekvoten utenfor.

I avsnitt 3 under 21.3.3 er det tre strekpunkter som ramser opp virkemidlene i RÅK-ordningen. SLF mener at det bør påpekes at virkemiddelet "toll" er statisk og ikke kan endres. Dette i motsetning til prisnedskrivning og eksportstøtte som i praksis endres om lag en gang i året. Det er imidlertid store metodiske utfordringer i å fastsette disse satsene. På grunn av variasjoner i faktorer som utenlandske råvarepriser og valutakurser vil det i løpet av et år kunne være perioder hvor det ikke er råvarepriskompensasjon, eller for den saks skyld at det overkompenseres.

Under overskriften *eksport og import* i 21.3.4, andre avsnitt, står det "*Eksportmengden er i dag mer enn tre ganger som importmengden*". Dette står under et avsnitt som omtaler import og eksport av jordbruksvarer og kan ikke være korrekt. Etter våre beregninger er importert mengde ca syv ganger større enn eksportert mengde i 2011.

Generell kommentar

SLF mener det burde vært kommentert i rapporten at det er en koblingen mellom bearbejdet varer (RÅK-varer) og basisprodukter. Økt import av bearbejdet produkter medfører at det blir vanskeligere å ta ut akseptable priser på basisprodukter da etterspørselen etter basisvarene reduseres. Det har igjen betydning for inntektsgrunnlaget til bonden.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Jørn Rolfsen
Direktør

Mari Vengnes
Seniorrådgiver